

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (Eestis tegutsevate vahekohtute otsuste täidetavaks tunnistamise menetluse loomine)

§ 1. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) seadustikus asendatakse läbivalt sõnad „vahekohtu kokkulepe“ sõnadega „vahekohtumenetluse kokkulepe“ vastavas käändes;

2) seadustiku 16. peatükki täiendatakse §-ga 121² järgmises sõnastuses:

„§ 121². Eestis tegutsevate vahekohtute otsuste tunnustamise ja täidetavaks tunnistamise asjad

Eestis tegutsevate vahekohtute otsuste tunnustamise ja täidetavaks tunnistamise asju lahendab Pärnu Maakohus.“;

3) seadustiku 14. osa pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„14. osa
VAHEKOHTUMENETLUS“;**

4) paragrahvi 712 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 712. Kohaldamisala“;

5) paragrahvi 716 pealkirjast, § 716 lõikest 2 ja § 731 lõikest 4 jäetakse välja sõnad „alaliselt tegutsev“ vastavas käändes;

6) paragrahvi 716 lõike 1 esimeses lauses asendatakse sõnad „alaliselt tegutsevas“ sõnaga „toimumise“;

7) paragrahvi 718 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) Eestis asuva eluruumi üürilepingu kehtivuse ja ülesütlemise ning eluruumi vabastamise vaidlus, välja arvatud juhul, kui vahekohtumenetluse kokkulepe on sõlmitud vaidluse allutamiseks Notarite Koja vahekohtule;“;

8) seadustikku täiendatakse §-ga 718¹ järgmises sõnastuses:

„§ 718¹. Vahekohtumenetluse kokkulepe tarbijaga

(1) Vahekohtumenetluse kokkulepet, mille üheks pooleks on tarbija, ei või sõlmida enne nõude sissenõutavaks muutumist.

(2) Enne vahekohtumenetluse kokkuleppe sõlmimist esitatakse tarbijale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teave kohtu- ja vahekohtumenetluse erinevuste kohta. Muu hulgas tuleb tarbijale esitada järgmine teave:

1) vahekohtu moodustamise kord, vahekohtumenetluse läbiviimise põhimõtted ja kohaldatavad reeglid, sealhulgas käesoleva seadustiku § 716 lõikes 1 sätestatud eeldus;

2) vahekohtu otsuse vaidlustamise kord, samuti teave selle kohta, et kohus ei kontrolli vahekohtu otsuse peale esitatud kaebuse läbivaatamisel vaidluse lahendamise sisulist õiguspärasust;

3) käesoleva seadustiku § 753 lõikes 1 sätestatu, samuti teave selle kohta, et täidetavaks tunnistatud vahekohtu otsusel on täitemenetluses kohtulahendiga samasugune toime.

(3) Kui vahekohtumenetluse pool on tarbija, lepitakse vahekohtumenetluse kohana kokku tarbija elu- või töökoht.

(4) Kui vahekohtumenetluse kokkuleppe pool on tarbija, peab kokkulepe sisalduma tarbija omakäeliselt allakirjutatud või digitaalallkirjaga varustatud dokumendis.

(5) Kui vahekohtumenetluse kokkuleppe sõlmimisel tarbijaga rikuti käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud nõudeid, on kokkulepe tühine.

(6) Kui vahekohtumenetluse kokkuleppe sõlmimise ajal ei olnud tarbija elu- või töökoht kõnealuses kokkuleppes märgitud vahekohtumenetluse kohas või kui vahekohtumenetluse kokkulepe ei sisaldu tarbija omakäeliselt allakirjutatud või digitaalallkirjaga varustatud dokumendis, kehtib kokkulepe juhul, kui tarbija ise sellele tugineb.“;

9) paragrahvi 719 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 726 lõike 1 esimeses lauses asendatakse sõna „ebakompetentsuses“ sõnaga „kompetentsuses“;

11) seadustiku 74. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„74. peatükk VAHEKOHTUMENETLUSE LÄBIVIIMINE“;

12) paragrahvi 744 lõikest 3 jäetakse välja sõna „alaliselt“;

13) paragrahvi 753 lõike 1 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

14) paragrahvi 753 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraazikohtu ja Notarite Koja vahekohtu menetluses tehtud otsust tunnistatakse ja täidetakse ilma, et kohus seda tunnustaks ja täidetavaks tunnistaks.“;

15) paragrahvi 755 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„1¹) Kui vahekohtumenetluse kokkuleppe üheks pooleks on tarbija, lahendab käesoleva osa kohaselt kohtule esitatava avalduse maakohus, kelle tööpiirkonnas asub vahekohtumenetluse koht.

1²) Eestis tegutseva vahekohtu otsuse tunnustamise ja täidetavaks tunnistamise avalduse lahendab Pärnu Maakohus.“.

§ 2. Notariaadiseaduse muutmine

Notariaadiseaduse § 52¹ lõikest 1 jäetakse välja sõnad „alaliselt tegutsev“.

§ 3. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduse § 59 lõige 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(13) Avalduse esitamisel vahekohtu otsuse tühistamiseks ja muu vahekohtumenetlusega seotud avalduse või taotluse kohtule esitamisel tasutakse riigilõivu 50 eurot.“.

§ 4. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 8 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Enne 2019. aasta 1. jaanuari alanud vahekohtumenetlus viiakse lõpuni kuni 2018. aasta 31. detsembrini kehtinud seaduse kohaselt, kui pooled ei lepi kokku teisiti.

(5) Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 753 lõike 1 alates 2019. aasta 1. jaanuarist kehtivat redaktsiooni kohaldatakse ka vahekohtu menetlustele, mis on alanud enne 2019. aasta 1. jaanuari.“;

§ 5. Täitemenetluse seadustiku muutmine

Täitemenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) vahekohtu täidetavaks tunnistatud otsus;“;

2) paragrahvi 2 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraazikohtu ja Notarite Koja vahekohtu jõustunud otsus;“.

§ 6. Väärtpaberituru seaduse muutmine

Väärtpaberiturseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 202 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „alaliselt tegutsev“;

2) paragrahvi 202 lõikest 3 jäetakse välja sõna „alaliselt“.

§ 7. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2019. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn, 2018. a

Algatab Vabariigi Valitsus 2018. a